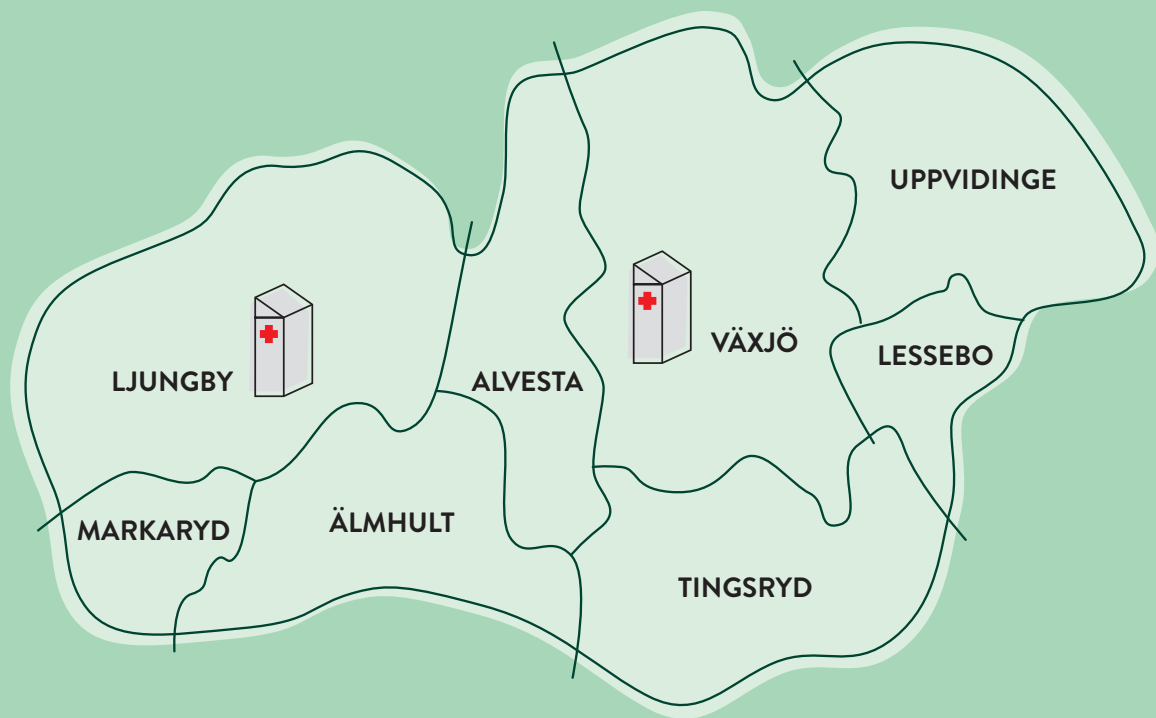

Ansvar för vården

Sjukhusvården

Vi tar ansvar för Kronoberg

Vår inriktning

I avtalet mellan Moderaterna och Socialdemokraterna, **Ansvar för Kronoberg**, står det skrivet att vi ska göra allt för att ha två akutsjukhus i vår region. De omständigheter som påverkar sjukvården är utmanande. För att svara upp mot det vi i Majoriteten är överens om och samtidigt hantera verkligheten presenterar vi nu vår riktning för att ta sjukhusvården i Kronoberg framåt.

Region Kronoberg ska ha **två akutsjukhus**, Ljungby sjukhus och Växjö sjukhus. Tillsammans ska våra två sjukhus säkerställa **modern sjukvård** av högsta kvalitet till våra tvåhundrausen kronobergare. **Båda sjukhusen behöver varandra** och ska utvecklas för att nå sin fulla potential.

Vi ska leverera hälso- och sjukvård som är **tillgänglig, säker och av högsta kvalitet** för alla invånare i Kronobergs län. Det är **ett utmanande uppdrag** – men också ett uppdrag **fyllt av möjligheter**.

Den medicinska utvecklingen sker i en hög takt, och det enda vi med säkerhet vet är att **framtidens sjukvård kommer att se annorlunda ut än idag**. Förändringar inom medicinsk och teknisk innovation, en åldrande befolkning och påverkan från omvärlden innebär att vi måste anpassa och utveckla sättet vi bedriver vård på.

Ljungby sjukhus kommer fortsatt att bedriva akutsjukvård och ta emot patienter dygnet runt. De patienter som behöver opereras under nattetid ska opereras på Växjö sjukhus. Fler patienter kommer under dagtid att opereras på Ljungby sjukhus. För att möjliggöra att hålla akuten öppen dygnet runt ska en **satsning på akutläkare** göras.

För att långsiktigt säkerställa intensivvård av högsta kvalitet i Kronoberg **ska vi ha åtta intensivvårdsplatser på Växjö sjukhus. På Ljungby sjukhus ska det skapas en intermediärvårdsavdelning, IMA** med två platser.

Alla medarbetare ska känna att man har **nära till sin chef** och att organisationen är smidig och effektiv. **Båda sjukhusen ska ha varsin sjukhuschef**. Det nära ledarskapet ska stärkas och följas upp tydligt.

Ljungby sjukhus ska byggas till och moderniseras. Den nuvarande tomten där Centrallasarettet i Växjö är beläget har begränsningar som medför betydande utmaningar för nybyggnation på samma plats. Därför ska regionen ta fram **två jämförbara alternativ för nybyggnation varav ett är på befintlig plats och ett i Råppe**.

16 mars, 2025

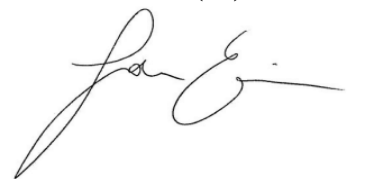
För Socialdemokraterna

Henrietta Modig Serrate (S)

För Moderaterna

Ida Eriksson (M)

Region Kronoberg ska ha två akutsjukhus

Ljungby sjukhus och Växjö sjukhus

Region Kronoberg ska ha två akutsjukhus, Ljungby sjukhus och Växjö sjukhus. Tillsammans ska våra två sjukhus säkerställa modern sjukvård av högsta kvalitet till våra tvåhundra tusen kronobergare. Båda sjukhusen behöver varandra och ska utvecklas för att nå sin fulla potential.

Utgångspunkten är att den vård du som patient får ofta ska finnas nära dig. Den vård du förhoppningsvis behöver mer sällan ska samlas för att kunna säkerställa hög kvalitet.

Våra sjukhus kommer att byta namn. De nya namnen för våra sjukhus kommer att bli "Ljungby sjukhus" och "Växjö sjukhus". Förändringen sker så snart det är möjligt och implementeringen sker löpande. Namnbytet visar att båda våra sjukhus är lika viktiga.

Två sjukhus i tät samverkan

Det lokala ledarskapet på båda sjukhusen ska öka. Det ska finnas en sjukhuschef på varje sjukhus. Kronoberg har två mindre sjukhus där medarbetarna ska uppleva fördelarna med att arbeta på ett mindre sjukhus där det lokala ledarskapet ska vara grunden. Den nära samverkan mellan kollegor och olika avdelningar ska känneteckna kulturen.

De kliniker som med fördel kan delas upp ska vara uppdelade. Det innebär att det ska finnas klinikchefer för de uppdelade klinikerna på båda sjukhusen. Målet med organisationsförändringen är att möjliggöra smidiga och enkla beslutsvägar och ett närvarande ledarskap.

Det ska fortsatt finnas en sjukhusledning, som har det övergripande ansvaret för sjukhusvården i Kronoberg. Det ska finnas en sjukhuschef på respektive sjukhus, en för Ljungby sjukhus och en för Växjö sjukhus. Det är viktigt att organisationen är anpassad efter Region Kronobergs förutsättningar och därför ska hälso- och sjukvårdsledningen bereda förslaget på ny organisation. Avsikten är att den nya organisationen ska träda i kraft i början på 2026.

Samarbetet mellan sjukhusen ska förbättras ytterligare, eftersom båda sjukhusen är beroende av varandra. För att uppnå detta behöver vi arbeta mer aktivt för att skapa en stark "vi-känsla" inom både sjukhusvården och i hela Region Kronoberg. Vi ser partsgemensamma samtal mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer som en värdefull möjlighet att stärka detta arbete samtidigt som det åligger ett ansvar på var och en av oss som är en del av Region Kronoberg att bidra.

Ett nära ledarskap bygger på tillit mellan chef och medarbetare. Fysisk närvaro är viktigt. Därför ställer vi högre krav på våra chefers fysiska närvaro på båda sjukhusen. Chefer med medarbetare på båda sjukhusen ska ha sin arbetsplats på båda orterna.

Frågan om upplevt lokalt ledarskap ska läggas till i medarbetarenkäten så att vi kan följa upp hur kulturen förändras och presentera eventuella ytterligare åtgärder.

Akuten

Akuten på Ljungby sjukhus ska fortsatt vara öppen dygnet runt. Detta ska möjliggöras genom att fler akutläkare ska anställas. Akutläkare är läkare som är specialiserade på akuta sjukdomar och skador. Vi behöver ha en blandning av akutläkare och kirurg/ortoped/medicinaläkare som jobbar på akuten.

Tills att en akutläkarorganisation är uppbyggd kommer öppethållandet av akuten på Ljungby sjukhus, precis som idag, att vara beroende av undantag från arbetstidsdirektivet. Akutens öppettider under sommaren kan påverkas på grund av våra medarbetares rätt till semesterledighet, inte minst tills en akutläkarorganisation är uppbyggd.

Barn som är i behov av akut sjukvård ska få vård på barnakuten på Växjö sjukhus. Det innebär en förändring med en ingång för alla akut sjuka barn på Växjö sjukhus. Barn som har ortopediska eller kirurgiska åkommor kan fortsatt söka och vårdas på akuten på Ljungby sjukhus.

1177 och 1177 Direkt ska fortsätta att byggas ut och stärkas upp med fler kompetenser. Du som patient ska alltid känna dig trygg med att du enkelt kan nå vården för rådgivning.

Operation

Operationer på nattetid ska genomföras på Växjö sjukhus.

Antalet operationer på Ljungby sjukhus på dagtid ska öka, genom att frigöra operationspersonal nattetid och genom att satsa på akutläkare.

De opererande klinikerna ska verka för att fler planerade operationer som med fördel kan genomföras på Ljungby sjukhus ska göras där.

Primärvård på jourtid

Under våren 2025 kommer Majoriteteten presentera en plan för primärvården. Inriktningen är att öka tillgängligheten till primärvården genom förlängda öppettider på vårdcentraler. Jourläkarcentralens roll ska fördelas på fler enheter i regionen och därmed finnas närmare fler patienter.

Anestesikliniken

Region Kronoberg ska ha åtta intensivvårdsplatser på Växjö sjukhus. En grundbemanning ska säkerställa att dessa åtta platser är tillgängliga, samtidigt som kapaciteten ska kunna utökas upp till 12 platser vid behov. Anledningen till att samla intensivvårdsplatserna är att långsiktigt säkerställa intensivvård av hög kvalitet i Region Kronoberg.

Två intermediärvårdsplatser, IMA, tillskapas på Ljungby sjukhus. IMA står för Intermediärvårdsavdelning. Det är en vårdnivå som ligger mellan vanlig vårdavdelning och intensivvårdsavdelning (IVA).

På IMA vårdas patienter som behöver mer övervakning och behandling än vad som är möjligt på en vanlig vårdavdelning, men som inte är i behov av den avancerade vården på en intensivvårdsavdelning.

Idag finns tre intensivvårdsplatser för hjärtsjuka på Ljungby sjukhus, HIA. Dessa ska vara kvar och komplettera de två nya IMA-platserna.

Ljungby sjukhus kommer att ha både anestesiläkare och anesthesi- eller IVA-sjuksköterska på plats dygnet runt.

Ambulansen

Ambulans är akutsjukvård på hjul och den närmaste akutsjukvården för de flesta av våra invånare.

Förstärkningarna som tidigare har beslutats gällande ambulansen blir permanenta. Förstärkningen innebär ytterligare en natt-ambulans i den västra länsdelen, vilket resulterar i att det finns fyra dygnsambulanser i västra länsdelen.

Ambulanskliniken ska utreda behovet av ytterligare förstärkning genom fler ambulanser, vilka kan vara ordinarie ambulanser, transport-ambulanser eller bedömningsbilar. Transportambulanser är ambulanser som transporterar patienter mellan vårdinrättningar.

Ambulansverksamheten får även uppdrag att göra en översyn av hur tillgängligheten för ambulansen kan utformas för att vara så god som möjligt för alla våra invånare, genom att exempelvis öka närvarotiden av ambulans i Älmhult och Markaryds kommuner. De kommuner i östra delen av länet som har sämre tillgänglighet till ambulans ska prioriteras i arbetet.

Ambulansen ska fortsätta det goda arbetet med den samverkan, som påbörjats med kommuner och vårdcentraler. Arbetet ska utvecklas och införas i hela länet. Bedömningsbilar ska komplettera ambulanserna genom att vara mobila enheter som snabbt och enkelt kan komma till patienterna för enklare bedömningar.

Samarbete med kommunerna i Kronoberg och angränsande regioner

Regionens läkarresurser ska vara tillgängliga för den kommunala sjukvården.

Samarbetet med kommunernas räddningstjänst ska bli ännu bättre. Vi vill arbeta tätt med den kommunala räddningstjänsten för att medborgarna ska få snabb och trygg vård.

Samlokalisering med räddningstjänst och ambulans genom exempelvis fler blåljus-hus där det är lämpligt ska möjliggöras.

Samarbetet med våra angränsande regioner ska stärkas, i synnerhet när det gäller den högspecialiserade vården och vård man får sällan.

Sjukhusfastigheter

Byggnationen på Ljungby sjukhus ska fortsätta. Nybyggnationen ska genomföras och möjliggöra att Ljungby sjukhus ska bedrivas i ändamålsenliga, effektiva lokaler.

Den nuvarande tomten där Centrallasarettet i Växjö är beläget har begränsningar som medför betydande utmaningar för nybyggnation på samma plats. Därför ska regionen ta fram två jämförbara alternativ för nybyggnation varav ett är på befintlig plats och ett i Räfte.

De båda byggnationerna i Ljungby och Växjö ska utgå från strategin Närmare Kronobergaren och dessutom vara anpassade efter Region Kronobergs ekonomiska förutsättningar. Det innebär att de ska vara mer yteffektiva än tidigare planer.

Under byggnationerna ska de båda sjukhusen hjälpas åt för att upprätthålla vårdkapaciteten under byggtiden.

Delar av verksamheten som inte måste finnas på sjukhusområdet kan placeras på annat ställe, exempelvis måltidsproduktion och viss service.

Bakgrund

Under lång tid har hälso- och sjukvården haft problem med att bemanna verksamheten och hålla tillräckligt hög produktion jämfört med medborgarnas vårdbehov. Lösningen har varit att använda bemanningsföretag och köpa vård av andra regioner. Kostnaderna för hyrpersonal och köpt vård har ökat. För att komma till rätta med problemet har man arbetat med att vara en attraktiv arbetsgivare, hitta nya effektiva arbetssätt och ställa om till den nära vården.

EU:s arbetstidsdirektiv, som implementerades under 2023 och 2024, har påverkat schemaläggning och försvårat bemanningssituationen, inte minst i våra mest kritiska verksamheter.

I maj 2024 presenterades utredningen *Samplanering av sjukhusvårdens innehåll i Region Kronoberg* för regionstyrelsen. Utredningen initierades med anledning av byggnation av nya sjukhus, och visade att det finns fördelar med att renodla sjukhusen till ett elektivt sjukhus och ett akutsjukhus.

Regionstyrelsen gav då uppdrag om att tillsätta ett antal utredningar. Syftet var att undersöka möjligheterna för att behålla så mycket akutsjukvård som möjligt vid Ljungby lasarett. Ett uppdrag var att pröva möjligheterna med en intraprenad-liknande bolagisering tillsammans med de tre västliga kommunerna. Det arbetet pågick från juni-november. En slutsats var att en bolagisering just nu inte är att rekommendera.

I december 2024 presenterades utredningen om alternativa lösningar på akutflödet. Utredningen pekade på olika vägval där akutmottagningen i olika stor utsträckning kunde vara öppen. Vid samma möte gavs ett uppdrag att undersöka möjligheter och förutsättningar för att dela sjukhusorganisationen, så att Ljungby lasarett och Centrallasarettet i Växjö blir två självständiga enheter. Därtill har en liknande utredning som finansieras av näringslivet genomförts.

Den politiska majoriteten i Region Kronoberg, bestående av Moderaterna och Socialdemokraterna, presenterar i detta dokument inriktningen för framtidens sjukhusvård. Som underlag återfinns samtliga utredningar som presenterats för politiken, inklusive Ljungby kommuns risk- och konsekvensanalys, samt Lumell Associates utredning. Arbetet har också innefattat djupintervjuer och gruppintervjuer. Vi har även samlat erfarenheter från hela Sverige.

Avtalet Ansvar för Kronoberg

I dokumentet *Ansvar för Kronoberg*, vilket är avtalet mellan Moderaterna och Socialdemokraterna som slöts i april 2024, står det;

Majoriteten ska uttömma alla möjligheter för att ha kvar akutmottagning i Växjö och Ljungby. Ett exempel är att genomföra en intraprenadliknande bolagisering med starkt lokalt inflytande av Ljungby lasarett, utifrån goda exempel i landet. Under tiden hanteras bemanningssituationen utifrån rådande förutsättningar. Om åtgärderna inte fungerar ska Ljungby lasarett utvecklas till att bli Sveriges bästa närsjukhus. Oavsett ska specialistkompetenser för vissa planerade operationer samlas i Ljungby.

Majoriteten och tidigare styren i regionen har gjort mycket för att säkerställa en tillräcklig bemanning på båda våra sjukhus. Bland annat följande;

- Tillfört 40 miljoner kronor för både år 2024 och 2025 för att möjliggöra rekryteringen av de läkare som krävs.
- Tillsatt en utredning kring att hitta alternativa lösningar för att bibehålla så mycket akutsjukvård som möjligt på Ljungby lasarett.
- Tillsatt en utredning om möjligheten till intraprenadliknande bolagisering för Ljungby lasarett tillsammans med vårdcentralerna i Ljungby och kommunerna i den västra länsdelen.
- Tillsatt en extern utredning om möjligheterna att göra Ljungby lasarett till ett självständigt sjukhus.
- Rekryterat en biträdande sjukhuschef med placering på Ljungby lasarett.
- Återkommande lönesatsningar på sjuksköterskor och särskilt IVA-sjuksköterskor.
- Infört nattindex där varje arbetad timme under natten räknas som 1,4 timmar.
- Infört förhöjt ob-tillägg för sjuksköterskor där aktuellt ob-tillägg multipliceras med 1,5.
- Erbjuder sjuksköterskor möjligheten till två betalda vidareutbildningar för att studera till specialistsjuksköterska, exempelvis IVA-sjuksköterska.
- Infört ett skobidrag för arbetsskor.
- Påbörjat arbetet med friskfaktorer för alla medarbetare i syfte att förbättra arbetsmiljön och medarbetarnas hälsa.
- Påbörjat en kulturresa för att förbättra den interna kulturen och stärka VI-känslan.

Utredningsmaterial vi har tagit del av

Sirona (2024). Samplanering av sjukhusvården i Region Kronoberg (23rgk1789).

Region Kronoberg (2023). Rapport: Uppföljning av förändrat uppdrag för IVA Ljungby, 2023-09-20. (23rgk1886).

Region Kronoberg (2023). Region Kronobergs långsiktiga planeringsförutsättningar 2024 - 2034 (24rs33-11).

Region Kronoberg (2024) Verksamhetskonsekvenser utifrån förändringar i Allmänna Bestämmelser om dygnsvila och arbetstiden för läkare. (23rgk1383-14).

Region Kronoberg (2024). Slutrapport – samplanerad sjukhusvård i Region Kronoberg (23rgk1789-13).

Region Kronoberg (2024). Återrapportering – Utredning om behov av jourläkarcentral, 2024-03-13 (24hsn364).

Region Kronoberg (2024). Återrapportering av utredningsuppdrag avseende sjukhusvårdens innehåll i Region Kronoberg, (23rgk1789)

Region Kronoberg (2025) Framtidens sjukhusvård – rapportering av uppdrag, (24HSN692)

Helseplan (2025), Utredning av sjukhusorganisationen, 2025-02-24

Ljungby kommun (2025) Återrapportering av Ljungby kommuns risk-och konsekvensanalys gällande regionens föreslagna utredningsalternativ avseende Ljungby lasarett, (2024-0593)

SKR (2024) Ekonomirapport oktober 2024

SKR (2024) Välfärdens kompetensförsörjning 2023-2033

SKR (2024) Personalen i välfärden 2023

Lumell associates (2025) En framtid för Lasarettet Ljungby